

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารและพัฒนาองค์การใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาคเอกชนหรือภาครัฐก็ตาม จำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรบริหารซึ่งมี 7 ประการ หรือ 7M's ได้แก่ พนักงาน (man) เงิน (money) วัสดุอุปกรณ์ (material) เครื่องจักร เครื่องมือ (machine) การบริหารจัดการ (management) การตลาด (marketing) และเวลา (time) ในบรรดาทรัพยากรบริหารทั้งหมดดังกล่าว ถือว่า พนักงานเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะสามารถขับเคลื่อนนำพาองค์การไปสู่เป้าหมาย กล่าวคือ ถ้าพนักงานมีความรู้ความสามารถ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการสร้างเสริมแรงจูงใจอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้องค์การประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ เป็นต้นว่า ความรู้ความสามารถ ทักษะ ความชำนาญ ประสบการณ์ ความตั้งใจ ตลอดจนขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน

ขวัญและกำลังใจของพนักงานแต่ละบุคคลเป็นภาวะทางจิตใจของบุคคลนั้น ซึ่งเป็นความรู้สึกของเขาเกี่ยวกับสิ่ง ๆ หนึ่ง เช่น ความรู้สึกต่อองค์การ ถ้าระดับขวัญและกำลังใจของบุคคลสูง เขาจะมีความรู้สึกที่ดีต่อองค์การ เขาจะมองโลกในแง่ดี และจะทำงานด้วยความขยันขันแข็ง ทำงานได้ดีมากขึ้นและดีขึ้นกว่าเดิม มีความกระตือรือร้น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตรงกันข้ามเมื่อบุคคลมีขวัญและกำลังใจต่ำ โดยทั่วไปเขาจะมีเจตคติในทางลบกับการทำงานของเขา (สร้อยตระกูล (ดิทยานนท์) อรรถมานะ, 2545, หน้า 394)

บริษัท สยามไฮเทคพีซีซีชน โปรดัคส์ จำกัด ได้ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2540 ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตชิ้นส่วนโลหะของเครื่องจักรในอุตสาหกรรมอาหารและบริการตัด พับ เลเซอร์ชิ้นส่วนโลหะในอุตสาหกรรมยานยนต์ สินค้าส่วนใหญ่จะผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้า และผลิตตามรูปแบบมาตรฐานของตลาดโดยทั่วไป ตั้งแต่ปี พ.ศ.2551 เป็นต้นมา บริษัทได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ทำให้ปริมาณการสั่งซื้อจากลูกค้าลดลง ทำให้รายได้ของบริษัทลดลงมาก บริษัทจึงจำเป็นต้องปรับลดจำนวนพนักงานลงจากเดิมเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจต่อ

พนักงานที่ยังคงปฏิบัติงานอยู่ สิ่งเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท สยามไฮเทคพรีซิชั่น โปรดักส์ จำกัด เพื่อจะได้ใช้ประโยชน์ในการบริหารงานทรัพยากรมนุษย์ให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและประโยชน์โดยตรงต่อการพัฒนาองค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท สยามไฮเทคพรีซิชั่น โปรดักส์ จำกัด
2. เพื่อเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล

สมมติฐานการวิจัย

ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท สยามไฮเทคพรีซิชั่น โปรดักส์ จำกัด จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท สยามไฮเทคพรีซิชั่น โปรดักส์ จำกัด มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นพนักงานของ บริษัท สยามพรีซิชั่น โปรดักส์ จำกัด จำนวน 152 คน เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (1970, p.608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1.1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

2.1.2 การสร้างขวัญและกำลังใจ ได้แก่

2.1.2.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดขวัญและกำลังใจ

2.1.2.2 องค์ประกอบสำคัญของขวัญและกำลังใจ

2.1.2.3 ลักษณะของขวัญและกำลังใจดี

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) คือ ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน

3. ขอบเขตด้านเวลา

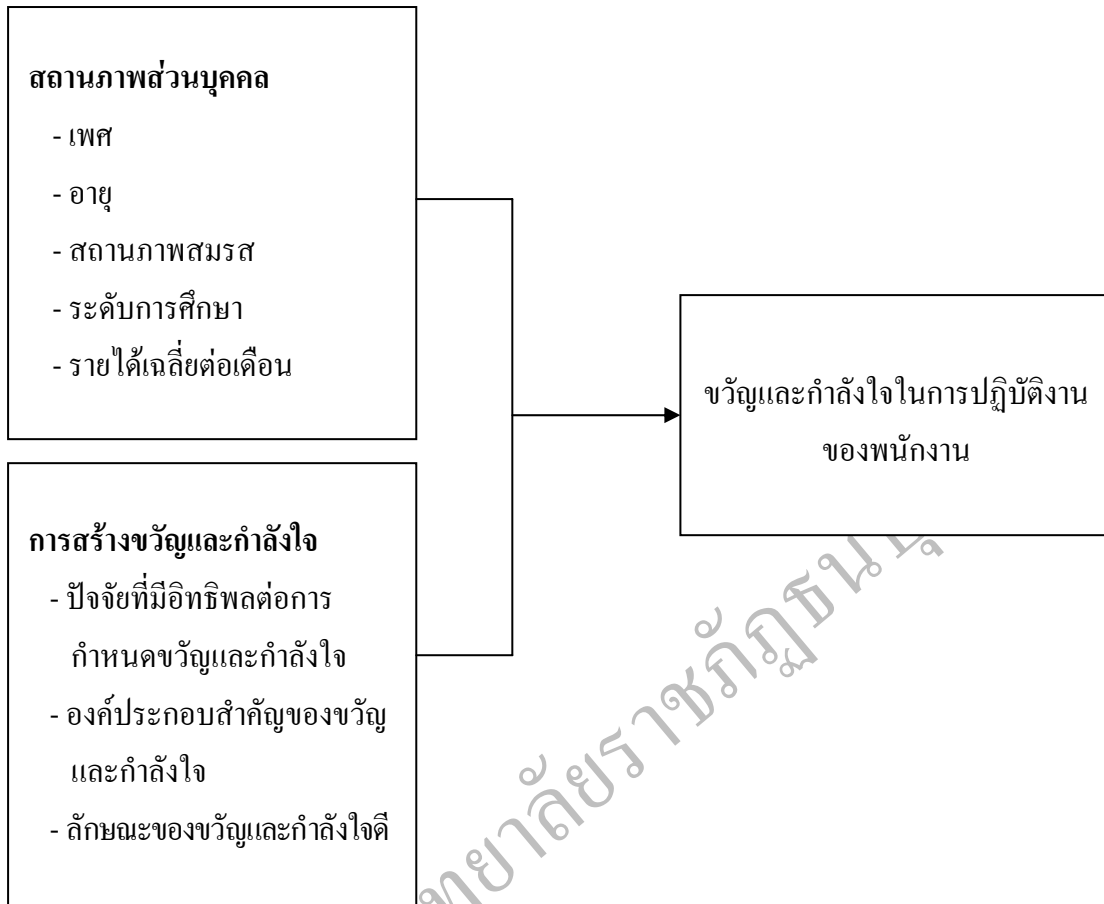
ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ คือ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึง เดือนธันวาคม 2552

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท สยามไฮเทค พรีซิชั่นโปรดักส์ จำกัด ผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของกฤษณเนตร พันธุมโพธิ์ (2528, อ้างในพงศ์ หรดาล, 2546, หน้า 160 – 161) และ Roach (1980, อ้างในสร้อยตระกูล (ตีทยานนท์) อรรถมานะ, 2545, หน้า 399) และอารี เพชรสุค (2530, หน้า 118 – 119) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง สภาพจิตใจ ความรู้สึกนึกคิด และภาวะทางอารมณ์ของพนักงานที่มีต่อองค์กร หน่วยงาน บุคคลในหน่วยงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น ความกระตือรือร้น ความหวัง ความกล้า ความเชื่อมั่น เป็นต้น

ปัจจัยที่มีผลต่อขวัญและกำลังใจ หมายถึง สิ่งที่ส่งเสริมให้เกิดขวัญและกำลังใจของพนักงาน ได้แก่ ความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน เงินเดือนและสวัสดิการ สภาพแวดล้อมในการทำงาน การบริหารจัดการของผู้บังคับบัญชา เป็นต้น

ความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน หมายถึง ลักษณะการจ้างงานเป็นการถาวร มีระบบการจ่ายค่าตอบแทนอย่างเพียงพอและเป็นธรรม ตำแหน่งงานมีความก้าวหน้า มีการ

เลื่อนระดับที่สูงขึ้นได้ มีการได้รับการปกป้องคุ้มครองจากผู้บังคับบัญชา พนักงานมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในการบริหารงาน และการปฏิบัติงานโดยไม่ก้าวท้าวสิทธิของผู้อื่น การได้รับหลักประกันการทำงานอย่างเพียงพอ รวมทั้งการจัดการเรื่องการป้องกันอันตรายจากอุบัติเหตุ โรคภัยไข้เจ็บ และความเสี่ยงภัยต่าง ๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบว่าขวัญและกำลังใจมีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงาน
2. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารนำไปใช้สร้างเสริมขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน ให้มีความเข้มข้น มีความสม่ำเสมอ อันจะมีผลต่อประสิทธิภาพขององค์การ
3. เพื่อเป็นพื้นฐานของการวิจัยขวัญและกำลังใจของพนักงานต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี